

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de două ori 24 fil., — de trei ori 30 fil. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fil. pentru fie-care publicare.

Datorința morală.

Omul se nasce cu drepturi și cu datorințe deodată.

Cel mai vechiu și mai cardinal drept al omului este de a nu fi împedat din nici o parte în dezvoltarea sa firească, de a fi lăsat să trăiască așa cum l'a lăsat Dumnezeu, în limba sa, în legea sa, în datinile și obiceiurile sale.

Cel-ce se încumetă deci să restringă pe om în exercitarea acestui drept natural, păcătuiesc în contra dumnezeirii însăși, care vrea să vadă pe om înaintând spre perfecționare, ear' nu întorcându-se înapoi, la starea sa de mai înainte.

În fața drepturilor omului îi vin puse datorințele. Și putem spune, că datorințele sunt mai mari, mai multe și mai grele decât drepturile.

Omni datorințe față de sine însuși, are datorințe față de familia sa, de neamul său, de biserica sa, de semenii săi și față de patria sa. Și tocmai pentru-că sunt atât de multe datorințele omului, nu este stat, fie cât de primitiv organizat, în care ele să nu fie turnate în legi obligatoare pentru toți, în scopul, ca fie-care să poată fi controlat dacă și-le împlinesc sau nu.

De aceea legea e ordin, e poruncă cu care omul e silit să-și împlinescă datorințele cele multe care îl apasă. Datorințele cuprinse în legi sunt deci datorințe *impuse*, dela cari nu se poate subtrage nimeni, fără a se espune pericolului de a veni în conflict cu legea.

Dar' mai sunt datorințe cari nu sunt precizate în legi, și omul totuși trebuie să le cunoscă și împlinescă. Omul de inimă, omul cu conștiință deplin dezvoltată, nu se va mișca numai în cadrele legilor existente, nu va împlini numai aceea ce-i dictează legea, ci va trece dincolo de lege, va face mai mult decât prescrie legea, va face tot ce-i dictează *inima proprie*, când e vorba de promovarea binelui public.

Avem și noi legile noastre bisericești, cari prescriu amănunțit datorințele factorilor principali ai poporului nostru dela sate și cari ne dau posibilitatea de a-i și controla din când în când, pentru a constata dacă și-le împlinesc sau nu.

Cel-ce le îplinește e om *corect*; și rar e cazul, când organele noastre superioare constată contrariul. Dar' vorba e, că făcut'au tot ce datori sunt să facă acești apostoli ai neamului nostru, prin aceea că fac ce li-se *impune* să facă? Nu; pentru că ei trebuie să facă și aceea ce nu li-se prescrie, pentru-că nu li-se poate prescrie.

Modul de a trata cu poporul de es. nu li-se poate preciza în lege, ci însușirea acesta trebuie să o aibă fiecare imprimată în inima sa. Și câte neînțelegeri nu se nasc la sate tocmai de aici!

Un sfat bun la vreme de nevoie, un cuvânt de mângăiere în zilele de nefericire, și cade nespuse de bine țărânului român, dacă poate să-l audă din gura preotului sau a învățătorului său; și încrederea sa și alipirea sa față de acești luminători ai săi crește în măsura în care și manifestă ei interesarea față de soarta lui.

Sădirea iubirii de neam, de lege și de patrie în inimile mlădițelor tinere ale neamului nostru, nu poate fi precizată în regulamente și statute, ci fie-care dintre cei chemați o face în măsura în care i-o dictează *propriile sale sentimente*.

Nu este statut sau regulament, care să prescrie, că preotul și învățătorul trebuie să se pună în fruntea mișcărilor sănătoase de popor din comuna lor, și totuși e bine dacă ei se pun în frunte. Și așa mai departe.

Ei bine, ce sunt acestea? Datorințe pe cari legea nu le impune omnilor nostri dela sate și ei totuși trebuie să le împlinescă. Sunt *datorințe morale*, cari tocmai pentru-că inima are să le dicteze fie-cărui, nici nu pot fi precizate și trecute în legi. Dar' pentru aceea datori suntem să le împlinim toți și responsabilii suntem toți pentru neîmplinirea lor. Suntem responsabili lui Dumnezeu și conștiinței noastre proprii.

Să ne împlinim deci față de poporul nostru și aceste datorințe, pentru-că poporul nostru e vrednic de această mică jertfă ce i-se aduce. Poporul nostru are o inimă foarte nobilă. E mulțumitor și recunoscător. Să ținem deci aprinsă în el această făclie de nobilă însușire, pentru-că poate să dea de nou întunerecul peste noi, și din acest întunerec tot numai făclia aceasta ne va scote!..

Sibiu, 6 Februarie n.

Pasivitate. Ziarele naționale sîrbești, „Zastava” și „Branik” provocă pe alegătorii sîrbi din cercul electoral al Titelului, — devenit vacant prin numirea deputatului Zakó de comite suprem, — să rămână în pasivitate și să nu iee parte la noua alegere. Prin urmare, nu se confirmă știrea, că Sîrbii ar fi intrat în activitate cu candidat național.

La Viena. Ministrul-president Széll a plecat ieri la Viena, pentru a asista la actul de renunțare al Arhiducei Ana Maria. Totodată va căuta să se informeze și asupra situației politice din cealaltă parte a monarhiei.

Schimbare în ministeriul de războiu. Se scrie dela Viena, că în conferințele militare ținute acolo în timpul din urmă, s'ar fi luat hotărîrea, că actualul ministru comun de războiu, baronul Kriehammer, să meargă guvernator al provinciilor ocupate Bosnia și Herțegovina, în locul baronului Appel, care va primi altă dignitate înaltă militară. Că la resortul ministeriului comun de războiu cine va fi chemat — nu se știe, pentru-că în privința aceasta nu s'a luat încă nici o hotărîre.

Primar al orașului Fiume a fost ales Luni (acum a patra oră) domnul Dr. Mayländer, care la întrebarea guvernului, dacă primește alegerea, a răspuns afirmativ, promițînd, că dacă va obține sancționarea *magistrului*, își va consacra toate forțele numai intereselor orașului Fiume și a națiunii maghiare. Așa scriu foile maghiare. Dintre 54 de reprezentanți, pentru Dr. Mayländer au votat 51, ear' trei au dat bile albe.

Mesajul Tronului în Austria. Luni, după cum am anunțat, M. Sa Monarhul a citit în fața membrilor corpurilor legislative din Austria mesajul de tron, cu care

s'a făcut deschiderea noii sesiuni parlamentare în cealaltă parte a monarhiei. M. Sa a accentuat necesitatea de a lucra parlamentul, pentru a pute primi sancționare o mulțime de proiecte, necesare pentru mersul normal al statului, și a făcut apel la deputați să muncescă, pentru-că atunci vor vedea muncind întreg poporul. Mesajul de tron a făcut bună impresiune asupra tuturor partidelor, întru atîta, că în el e accentuată menținerea vieții constituționale. Bucurie nespuse au Cehii, fiind-că nu li-s'a dat dojana despre care era vorba să li-se dea în mesajul de tron.

Din protopresbiterate.

Conferința preoțimei gr. or. din tractul Bistriței.

— 19 Ianuarie, 1901.

Ideia conferințelor preoțesci este una din cele mai salutare, pentru-că aici li-se dă preoților cea mai bună ocaziune de a-și espune părerile și experiențele câștigate în decursul timpului, și totodată în aceste conferințe au acești factori însemnați pentru propășirea morală și culturală a neamului bunul prilej de a se consulta asupra mijloacelor celor mai potrivite pentru delăturarea piedecilor, ce se pun în calea dreptei înaintări.

Mai presus de toate însă din desbaterile acestor conferințe autoritatea noastră bisericească mai ușor poate vedea, cari sunt lipsele de cari sufer acești apostoli ai neamului, și cari sunt dorințele lor, ca astfel în cea mai deplină cunoștință de cauză să poată face pașii de lipsă pentru regenerare.

Și într'adevăr, că în aceste conferințe vedem desbătîndu-se chestiuni meritorice pentru propășirea materială, morală și culturală a neamului, cari bine e să nu rămână necunoscute publicului mare.

De aceea voi da aici un mic raport și despre decursul conferinței preoțesci din tractul Bistriței.

Conferința aceasta a avut loc la 9/22 Ianuarie a. c. în orașul Bistrița.

Amăsurat cerculariului protopresbiterat referitoriu la ținerea conferinței, la 9 a. m. s'a oficiat serviciul divin cu invocarea duhului sfânt prin dl protopresbiter tractual Simeon Monda, în capela gr. or. din loc. După aceasta au urmat ședințele conferinței în număr de două: una înainte și alta după amiază.

Conferința a fost foarte bine cercetată din partea preoțimei, căci din întregă preoțimea numai 6 au fost absenți, ceea ce dovedește pe deplin viul interes, ce preoțimea noastră îl nutrește față de aceste conferințe.

De o bună și foarte salutară idee a fost condus dl protopresbiter Simeon Monda, când în circulariul amintit pe lângă preoțime invită a lua parte la conferință și clericii absoluți din tract, deosebește acestora ca fiitori preoți li-se dă aici o bună ocaziune de a-și amplifica cunoștințele câștigate în decursul studiului, înzestrându-se și cu ore-cari experiențe pentru cariera cea frumoasă de păstori sufletesci, ce și-au ales-o. Conștii de aceasta, clericii absoluți din tract nici nu au întrelăsat a da ascultare cerculariului protopresbiterat, participând toți până într'unul la conferință.

După constituire și constatarea celor prezenți prin notarul Constantin Flămînd, cleric absolut, se dă cetire ordinului consistorial din 6 Iunie 1900, Nr. 3326 B. și ordinilor din Escel. Nr. 9261 Pres. referitoare la ținerea conferinței și a chestiunilor ce are a le desbata, cari ferinți spre cea mai plăcută scire. În legătură se ia în discuție propunerea parohului din Borgo- cu aci, Eliseu Dan, conferința a aflat de bine Susei

a adresa Escelenței Sale o telegramă de următorul cuprins: „Preoțimea din tractul Bistriței întrunită în conferință depune la tronul Escelenței Văstre omagiile de iubire și supunere fiască, dorindu-Vă vieță îndelungată spre binele bisericii și al neamului nostru”.

Dintre chestiunile desbătute în conferință amintesc următoarele:

1. Înființarea unei reuniuni de înmormântare a preoților din tract, cu o taxă anuală de 6 cor.

2. Pentru a se stîrni un fel de emulare între preoți la combaterea viciilor și a patimilor, ce le-ar observa la credincioșii lor, rënd pe rënd cu ocaziunea conferințelor preoții designați de conferință să țină câte o predică. Preotul, care va ține predica va avea și servescă în biserică unde se va ține conferința, prin ceea-ce numai s'ar pute ajunge la o uniformitate absolută a serviciului divin în bisericile noastre.

3. Avînd în vedere că slăbirea stării materiale a poporului nostru o cauzează în mare parte procesele cele multe, conferința îndatorază pe preoți să facă evident credincioșilor rëndul cel mare ce rezultă pentru ambele părți litigante din încercarea în procese, și ferindu-se întîia ei înșiși de a purta procese, să cerce a aplană divergențele dintre parochieni și să nu-i lase a alerga la forurile civile judecătorești.

4. La caz de ori-ce divergențe între unul sau altul dintr-o preoție și într-o parochie lor, conferința se roge pe Preaveneratul Consistoriu să dispună, ca atât preoții cât și poporul în sensul canoanelor sfintei noastre biserici să se îndrepte numai la forurile bisericești competente și nu la cele civile, prin ceea-ce se degradează foarte mult demnitatea de preot, poporul se demoralizează tot mai tare, depărțându-se de părintele sufletesc. Aplanarea acestor divergențe organelor competente însă se o considere tot-deauna de o cauză de urgență, deosebește amînarea contribuie la slăbirea încrederii poporului în organele bisericești și de aceea caută a se adresa la forurile civile judecătorești.

5. Cu privire la fondul de pensiuine al preoților, care acum nu mai e corăspunzător, conferința e de părere să se reformeze luându-se de basă nu clasa parochiei ci salariul preotului. Dar, ca la acest lucru să nu se facă deosebire de calificățiune într-o preoție după cum o face acesta statul la întregirea venitelor preoțesci, deosebește toți lucră într-unul și același teren, — suma salariului anual al tuturor preoților să se iee în termenul mediu dintr-o 800 și 1600 corone; adică 1200 cor. și după această sumă să solvască fie-care tacsă fundamentală, ear' tacsă anuală de 2%. Și ca această deosebire pe viitoriu să nu se mai poată face, la cursul clerical să nu se primescă de cât studenți absoluți de gimnasiu, ceea-ce o reclamă și împrejurările timpului de astăzi. Dreptul de a pași în stare de pensiuine să aibă preotul după 60 de ani împliniți, dacă e apt, ear' dacă se constată că e ne apt, și mai înainte. Cantitatea sumei de pensiuine încă să se dea egal tuturor preoților luându-se în considerare numărul anilor de serviciu. Cu 35 ani de serviciu fie-care preot să poată pași în stare de pensiuine cu întreg salariul său computat în suma de 1200 corone pentru toți.

6. Referitoriu la înființarea unui fond preoțesc, avînd în vedere că deja există un fond cu atare mențiune, întemeiat de marele arhieru de odinioară Andreiu baron de Șaguna, numit „Fondul Pantasiu”, conferința e de părere, ca fie-care preot fără deosebire să contribuie la an cu câte 20—24 cor. și

suma ce se va aduna se se alătură la fondul Pantasian, ca astfel acest fond să se poată ajunge mențiunea înaintea termenului de anistorit în literile fundatiionale, fiind suma recerută pe deplin completată. *Particeps.*

† Dr. Svetozar Miletici.

Poporul sârb din Ungaria a pedut pe cel mai distins luptător politic al său.

Luni a răposat în Vârșet *Dr. Svetozar Miletici*, martirul luptei pentru drepturile națiunii sale. Mercuri i-s-a făcut înmormântarea în Neoplanta.

Dr. Svetozar Miletici în totă viața sa a fost foarte generos față de neamul său. Totdeauna a dat și a jertfit tot ce avea al său, pentru neamul său, și nici odată nu a cerut sau primit ceva ca răsplătă pentru jertfele sale depuse pe altariul binelui public al neamului său. Dr. Svetozar Miletici nici-odată nu s'a întrebat pe sine de ceea-ce ar fi mai bine pentru dînsul, ci totdeauna avea în vedere ceea-ce e mai bine pentru poporul său, pentru interesele binepricepute naționale al națiunii sale. Și este știut pretutindenea, între conaționalii săi și între foștii colegi de deputație (români și slovaci), că el în totă viața sa a luptat cu energie și cu însuflețire pentru cauza națională; în toate actele sale publice nu s'a lăsat intimidat de puterea ce-l persecuta, ci a dat piept cu ea, și-a păstrat caracterul firm bărbătesc. Dar' persecuțiunile se potențau tot mai mult, și au urmat procese pe tema inventată a trădării și au urmat zile de temniță grea și de umiliri și batjocuri din partea celor de la putere. Și omul învâpăiat de dragostea națiunii sale, luptătorul aprig și luminat — a sucumbat. În timpul celor 18 luni închisore preventive în „Fortuna” — temnița tuturor vagabundilor și făcătorilor de rele — și al celor 3½ ani de robie grea Miletici a nebuluit. „Farul care lumina poporului sârbesc în luptele naționale”, s'a întunecat; *magnetul*, pe lângă care se adunase sârbimea întregă, s'a timpit.

În această stare sufletescă era Dr. Svetozar Miletici, când națiunea lui recunoscătoare, în 22 Februarie st. n. 1896 i-a serbat iubileul de 70 ani, punându-i la dispoziție o sumă de ore-care bănescă, din care să-i isvorască mijlocele de esistență pentru restul vieții.

Dr. Svetozar Miletici e din familie foarte săracă. Tatăl său era călăvariu în satulețul *Mogorin*, sărac și cu șapte copii. Svetozar s'a născut la 10 (22) Februarie 1826, crescând între cele mai mari neajunsuri, gol, desculț și de multe-ori și flămând. După ce învățase în școala din sat rugăciunile și puțin a scrie și citi, tatăl său voia să-l dea la vr'o meserie, dar' băiețelul se cerea la învățătură. Astfel — între lipse și miserie a studiat 4 clase la gimnasiul din Neoplanta. Fiind student de rară capacitate, vestea i-s'a dus până la curtea metropolitană din Carlovitz și metropolitanul *Rajacici* i-a dat un stipendiu de 100 fl., cu care a absolvat cl. 5 și 6, apoi cl. 7 și 8 în Pojon. Ca absolvent de gimnasiu l'ajung evenimentele din 48, el alergă a casă și se pune în serviciul cauzei naționale sârbești. Ajuns în urmă sub protecția principelui Miloș Obrenovici din Sârbia, Miletici absolvă jura, în 1854 obține diploma de doctor și în 1856 i se deschide cancelarie de avocat în Neoplanta.

Pe timpul absolutismului era bun prieten cu Andrassy și cu Deak, se înțelegeau bine și obținuse dela Deak promisiunea ce garanta Sârbilor toate libertățile naționale.

Pentru a se dedica cu tot sufletul și cu tot zelul la lupta pentru drepturile națiunii sale, Miletici renunță la postul de primar al Neoplantei, renunță la advocatură, și în 10 Febr. v. 1866 fundează ziarul *Zastava*. În 1865, 1869, 1872, 1875 și 1882 e ales deputat dietal și în cea mai mare parte al lui e meritul, că pe acele timpuri deputații naționaliștilor (români, sârbi, slovaci) luptau în înțelegere comună. Memorabil e discursul său de la 10 Febr. 1882, în care zicea că „Austro-Ungaria se iasă afară din Bosnia”, ear' într'un articol din „Zastava” scria, că „Austria ni-a dat pe mâna Ungariei aut Gnadé und Ungnadé”. Anii 1871, 1872 și 1875 sunt pentru Miletici ani de cea mai înverșunată luptă parlamentară în contra sistemului de opresiune al regimului tisaist, spunând în plenul dietei, că „în Ungaria naționalitățile sunt mai rău tractate de cât în Turcia”. Zdrobitorul de naționalități — însă l'a luat la ochi, răsunarea puternicului a urmat în curând. La 1876, când s'a început războiul sârbo-turc, poliția a ridicat pe Miletici în timp de noapte și în 15 August l'a dus la Budapesta, deținându-l 18 luni în arest preventiv în „Fortuna”; în 6 Ianuarie v. 1878 a fost apoi osândit la 5

ani robie, pentru trădarea de patrie, dovedită — cum se zice — cu mărturisiri false, cumpărate pe bani. 3½ ani a stat în robie, în care timp a fost tratat în modul cel mai barbar: nici condeiu, nici hârtie, nici de cetit nu i-se da, nici vizite nu i-se permiteau; singură soție-sa putea să-l cerceteze tot la trei săptămâni, pe timp de 10 minute, în care timp pandurul stătea cu orologul în mână, la oaltă cu ei, și când se împliniau 10 minute scotea pe dâna Miletici afară. Astfel a suferit Dr. Svetozar Miletici martiriul pentru apărarea drepturilor națiunii sale. După 3½ ani a fost agreat, dar' era prea târziu. Omul laminat și luptător național de odinioară nu mai era; Miletici mai trăia numai cu trupul, dar' sufletesce era mort deja: i-se întunecase mintea. Prigonitorii și-au ajuns scopul; *l'au făcut inofensiv*, dar' l-au făcut totodată *martir*, adevărat martir al dragostei de neam, și erou național, care până era încă în viață era cântat și slăvit în cântecele poporului sârbesc.

Afară de această barbară robie, Miletici a mai fost condamnat, pe tema agitațiunilor politice, în 18 August 1870 la un an închisore și 500 fl. amendă, făcându-i osândă în Vác în 1871.

Desvoltarea unei teme.

— Făcută în conferința preoșcă din protopresbiteratul Cohalmului. —

Paloș, 27 Decembrie.
(Urmare.)

Sunt comune în cari populațiunea, cu puține excepțiuni — își ține de subdeminatitate a petrece în localul cărcimei. Earăși sunt comune a căror populație — cu puține excepțiuni, își ține de subdeminatitate a nu pute desface pe săptămână vre-o câteva litri de alcool.

Noi Români — durere — ne ținem de categoria celor din urmă. Patima beției cu deosebire în comunele curat românești și în cele amestecate cu magiari, este aprôpe singura cauză a slăbirei forțelor materiale.

Crescerea rea și necultura tineretului e înlocuită cu cea prôstă ambițiune, de a se pute arêta barem din când în când bătând cu pumnul sau cu sticla în mesele cărcimei.

Acăsta ambițiune a tinerimei până la anii bărbăției se preface în patimă și atunci în loc să adune „bani albi pentru zile negre” — în loc să se îngrijescă de sorțea familiei și a națiunii sale, risipește tot, îmbogățind pe jidani, apoteci, advocați, esecutori etc., și își apropie cu repeziune zilele cele negre și sfârșitul vieții.

Delaturarea acestei scăderi ar contribui în cea mai mare măsură nu numai la ridicarea forțelor materiale ale poporului, ci și la cele spirituale.

Delaturarea unei patimi precum e și cea din cestiune, nu este un lucru de toate zilele. Pentru delaturarea astorfeliu de patimi se recer anumite metode. Desmântările prin învățăturile cele mai alese rămân fără succes, de ore-ce spiritul celor cuprinși de această patimă într'atâta este de copleșit de pofta acestei patimi, încât învățătura și statul bun e „mazăre în parate”. Creerul bețiilor pentru conceperea de idei contrare poftelor lor e timpit. De aceea nu mult sporul s'ar pute face în direcțiunea această prin munca față de cei cuprinși de această patimă. Sanarea rului, respective munca aplicată în contra acestui rău va fi mai cu succes acolo, unde încă nu s'a conceput, adică în școlă și între tinerimea adultă. Prin urmare și în această privință ridicarea forțelor materiale ale poporului nostru depinde iarăși numai dela crescătorii poporului, dela preoți și învățatori.

Ei sunt acei factori, cari pe această temă pot omori și învia, pot zidi și ruina. Deci, ca condițiune — sine qua non — pe care trebuie să o întruască crescătorii poporului — încă vine să citez zisa sf. scripturi „*Voi sunteți lumina lumii și sarea pământului; dacă se va împruți sarea, cu ce se va mai săra?*”

Dacă voesti să înveți pe cineva trebuie să știi tu mai întâi. Dacă vrei să întorci pe altul dela calea rătăcirii, se mergi tu înainte pe calea cea dreaptă.

A fi bețiv și a predica trezvie — sunt două fapte opuse, neducătoare la scop.

Sf. Apostol Pavel zice cătră creștinii din Corint că „nici bețiv nu vor pedepsi în perăția lui D-zeu”. Crescătorii poporului — preoții, următorii ap. Pavel, cum ar pute, face us de acest tect în fața poporului — putea moniindu-l, dacă ei siguri ar fi de adn, adoniat pentru aceeași patimă?

Unii ca aceștia merită zisa sf. Ioan gură de aur: „*că mai bine i-ar fi dacă s'ar îngropa de viu decât să zacă sufletul lui îngropat în beție*”.

Departe să fie dela noi deci și presupunerea de-a fi vr'unul din adevărații crescători ai poporului, preoți și învățatori, încătușați în robia patimei beției, și să trecem la mijlocele pentru stârpirea ei în popor pentru ridicarea forțelor lui materiale.

Să începem cu școala.

Învățătorul și preotul, în școlă cât și afară de școlă, față de tinerimea adultă, va căuta ocașuni binevenite a descrie urmările beuturilor alcoolice în colorile cele mai negre.

Spre scopul acesta se poate servi în mod mai convingător pentru tinerime — de anumite nenorociri din comună sau din jur, ca urmări ale beției. Spre pildă:

1. Incendiul escat din beție, daunele lui, ômenii căduți jertfă, miseria copiilor și a familiilor despoiați de incendiu.

Alte urmări ale beției.

2. Bețivul criminalist, pedepsirea lui, viața lui în asemănare cu a altor locuitori din comună cari sunt modeli atât în privința moralității cât și a averii.

3. Aducerea la cunoscință a diferitelor nenorociri din ziaristică ca urmări ale beției.

4. Cetirea pieselor de cetire de acest soi.

5. Asemănarea bunei stări cu o cerșitorie provenită din beție.

6. A se desvolta simțul pentru păstrare la toate ocașunile binevenite și potrivite.

7. Esemple de ale bunei păstrări.

(Va urma.)

Din trecutul și prezentul comunei Petroșeni.

— Ianuarie 1901.

(Urmare.)

S'a făcut repețe rugări la direcțiunea locală și prin ea și la cea centrală din B.-pesta, precum și la guvern, de a ne da și nouă un loc gratuit pentru zidirea bisericei, cum au dat cu atâta bunăvoință celorlalte confesiuni conlocuitoare, dar' totdeauna fără rezultat favorabil.

Împrejurarea această a fost cauza principală că nu ne-am putut apuca de lucru în anii de mai înainte, și această stare dubioasă și nesigură a durat până în anul 1895/6, când s'a făcut schimbare radicală în direcțiunea și personalul minelor de cărbuni de aici. Anume „*Societatea Brașoveană*”, prin care s'a început exploatarea cărbunilor, a vândut întreg teritoriul său din Petroșeni și jur, „*Societății Salgotariana*”.

Urmarea, — înbucurătoare pentru noi — a acestei schimbări, a fost, că și Directorul *Tallatschek* a minelor vândute, care a cauzat prin îndelungat confesiunii noastre multă amarăciune împiedcând sub diferite pretexte înaintarea și desvoltarea lucrului la noi, — a fost înlocuit prin alt director nou și cu alt personal.

Directorul actual cu numele *Andreics* condus de o inimă nobilă și de simțăminte adevărat creștinești, cercetând și studiind cauza noastră și starea lucrului, s'a convins în urmă, că ea este justă și dămnă de considerare.

Astfel prin întervenirea D-Sale am ajuns în scurt timp în posesiunea unui loc pentru edificarea bisericei celei nouă, și nota bene, chiar în posesiunea aceluia loc, pe care l'am cerut noi la început, când a fost vorba mai întâi despre afacerea edificării bisericei, de la fostul director *Tallatschek* dară fără rezultat, căci aceluia nu-i venia la socoteală să avem și noi românii gr.-ort. biserica în strada principală a orașului și încă într'un loc cu poziție mai de frunte, cum e acela, pe care sunt clădite bisericile celorlalte confesiuni.

Și nu numai acest rău am avut noi dela fostul director, ci și în privința ajutorului (împrumut fără camătă pe 20 ani) dela stat ni-a făcut el mare nedreptate. Ear' știa, ca acest ajutoriu să se distribue respectivelor confesiuni existente în Petroșeni în proporție a numărului sufletelor acelor. Numărul sufletelor acelor de confesiunea noastră a fost de multe ori mai mare ca al fraților gr.-cat., și cu toate acestea menționatul director a dispus ca nouă, gr.-ortodoxilor se ni-se voteze numai 3400 fl. și și suma această ni-s'a dat

numai în anul trecut și sub condițiuni mult mai grele, decum s'a dat celorlalți; iară gr.-catoliceilor li-s'a votat și dat imediat o sumă de 5000 fl. plus și o casă parochială lângă biserică, care pôte servi de reședință episcopescă, pecând, după numărul sufletelor de cări dispunem noi, ar fi trebuit, ca noi să căpătăm mai mult decât ei.

În chipul acesta gr.-cat. cu ajutorul și sucursul energetic al fostului director *Tallatschek*, care din interes — sprijinea și ajuta din răspuțeri pe parochul protopop gr.-cat. și confesiunea acestuia catolică, în decurs de un an de zile au ridicat o biserică frumoasă pe un loc ce li-s'a dat gratuit, și pelângă toate aceste favoruri, parochul gr.-cat. mai primește regulat și o plată lunară de 25 fl., cărbunii și lemnele de foc, necesari peste an.

Noi? Noi românii gr.-ort., nu numai că nu ne-am putut și nu ne putem bucura de nici un favor din cele înșirate mai sus, deși tot aceleași servicii facem și noi societății din loc și statului ca și ceilalți, — dar' am fost împedecați în mod sistematic în intențiunile noastre de desvoltare și înaintare. Și această pentru că scopul final al despomenitului director, la influința preotului unit, a fost ca să contopescă pe toți băeșii români în confesiunea gr.-cat., în care scop și lucra dl director cu totă energia, forțând în mod direct și indirect pe mai mulți credincioși ai bisericei noastre de a trece la confesiunea gr.-cat., unde promitea că li-se vor face favoruri.

Acest lucru îl pot documenta cu mai multe casuri concrete, pe cari nu le va putea nega nici fostul director, dar' nici actualul paroch-protopop gr.-cat.

În fața acestei situațiuni posomorite, mi-a fost greu, ba chiar cu neputință a zidi biserica nouă, de și în scopul acesta s'au făcut pașii de lipsă chiar dela începutul funcționării mele de preot în această comună, copleșită de diferite neamuri streine, cu atât mai vîrtos, fiindcă la influința unor dușmani și răuvoitori ai cauzei noastre bisericesti în timpul din urmă se iviseră neînțelegeri chiar și între parochienii mei.

Dar' trecend acum cu ajutorul lui Dzeu preste partea cea mai grea a necasurilor și a pedecelor ce ni-s'au pus în cale întru realizarea dorințelor noastre juste și îndelungate; prin schimbarea radicală a sistemului de domnie în direcțiunea minelor de cărbuni, prin bunăvoința nobilului director actual ni-s'a deschis posibilitatea a ne apropia de ajungerea scopului, a putea resufla mai ușor și mai liniștit, mai cu samă avend acum în fruntea afacerilor și un comitet parochial zelos și credincios cauzei, între ai cărui membri, în locul prim merită laudă și mulțumită dl. epitrop *Dionisie Socol*, care a avut și are a suporta partea cea mai grea în afacerile noastre bisericesti, dar' în special dela punerea petrei fundamentale și până la terminarea definitivă a bisericei celei nouă, și-a împlinit cu multă abnegațiune datorințele sale de epitrop.

Tot asemenea merite are și dl *Petru Iacob*, singurul român ort. în direcțiunea societății minelor de cărbuni de aici, ca notariu al comitetului și sinodului nostru parochial și din când în când și ca epitrop II, de un șir de ani a desvoltat și desvôltă o activitate încordată și cu pricepere de cauză pentru promovarea binelui și ridicarea nimbului nostru confesional aici în Petroșeni.

Un deosebit merit în afacerile noastre bisericesti are dl *Ljubomir Meloicovici*, oficial în direcțiunea societății, pentru purtarea în evidență corectă, a băeșilor de conf. gr.-ort., lucru principal pentru noi, îngrjindu-se pentru venitele bisericei noastre, pentru cari bune servicii comuna bisericei îi este pentru totdeauna deobligată cu profundă mulțumită și recunoștință.

Mai au merite și membrii: Nicolae Căndea, George Tomuș, Nicolae Susan, Nicolae Socol, Dumitru Buzduga, Mihail Mărginean, Ianos Corpade s. a., cari fiecare, după priceperea și puterea sa au contribuit la edificarea bisericei, și după terminarea ei, cu înfrumșetarea ei cu icône, prapori și alte requișite necesare, ba chiar și cu sume însemnate de bani când cerea trebuința dela plăți întreprinzătorului, ear' comuna bisericescă nu dispune de bani, împrumutând în felul acesta mai de multe-ori.

(Va urma)

„Din Câmpia Transilvaniei“.

Correspondență particulară a „Telegrafului Român“.

Căleian, 14 Ianuarie v.

Trista experiență ne-dă destule dovezi despre relele ce aduce societății, și în special poporului nostru patima beției.

Patima beției preste tot e coróna decădintei omenești. Și dacă vom insista cât de puțin a căuta cauza din carea tot mai mult prinde rădăcini această patimă în poporul nostru, vom afla că la primul loc este *sărăcia*. Cu cât o comună e mai săracă cu atât mai multe victime vei afla intrinsece.

Avem comune, unde poporul nostru la eliberarea de iobăgie, la facerea comasărilor era popor de model în toate.

Desbrăcat de avutul său în aceste ocazii pe căi neiertate, azi e cel mai scăpat și moralicesce.

Un fel de indiferentism, — uitare de sine, ba așa pute zice desperație produce în om sărăcia, și ca urmare patima beției, — cel mai urit viciu.

Când vezi cum poporul nostru, din biserică alergă de-a dreptul la cărcima jidanului și cum acolo ziua întrăgă fără a mânca eeva, consumă diferite vinarsuri stricacioase, cu ce ușurință și da banii pentru astfel de beuturi, ce urmări aduc apoi ele, ca: morburi grele, lene, neghibie, etc. și în fine toiajul de cerșitor; îți vine să te înfiozezi.

Ce e mai mult, când vezi că proprietarul din sat încă da bine cu jidanul, ba lucră pe-o mână la subminarea Românului, îți vine să deplângi sörtea netericită ce-ți așteptă neamul din care faci parte.

Aci apoi ai gătat și cu biserica și cu școala.

Ovreurul în da ușor banul netericitul odată înveninat de vinars, ear' când cere biserica și școala, ia bota. Nu din cauză că nu ar pricepe folosele biserice și școliei, ci din cauză că nu mai are de unde.

Venitul de vinars îl desbracă de toate și de puterea de a câștiga, și de puterea de a pute păstra, și respective de a nu-și risipi banul pe lucruri de nimic ca vinarsul.

Incubată odată în om acest venin, simbolul acelu om e vinarsul și altceva nu mai cunoște, prin urmare și-sar păre că ai gătat cu astfel de oameni.

De aceea mulți și conchid că e muncă zadarnică a lucra ca preot contra beției acolo unde odată ea s'a incubat. Nu e însă tocmai așa. E o muncă grea această, ba de multe ori și cu urmări grave pentru preotul ce se apucă de ea, pentru-că de-o parte sbiciuind vițuul află resens în popor, ba chiar urgia unora mai pasionați, de altă parte ovreurul ajuns acum la popularitate prin otrava lui, ba și la avere, te ia la gônă și ajutat și de conșoșul la subminare, de proprietarul din loc, administrație etc., îți rup capul. „Indrăsnii însă întru toate“ ne învață păstorii păstorilor. Să indrăsnim și noi ca păstori ai poporului până nu e prea târziu. Stând nepăsători de sörtea credincioșilor noștri, — carea e și a noastră, — nu copiii noștri, ci noi cu ochii noștri ne vom vedea perirea.

Pracsa de 15 ani m'a introdus în multe impasuri ale poporului nostru. Indrăsnind însă toate le-am învins cu succes.

Nuam tactică bună se avem: se știm vorbi la inima poporului, și mai pre sus de toate se le punem de model *modul de viață al nostru însuși*. Să ne știm împărți acțiunea pe căi normale, și ușor se pôte estirpa și patima beției în popor.

Iată ce am esperiat eu. De mai mulți ani sunt păstorul unei parochii, ai carei membri înainte de comasație întâmplată acum 36 ani, erau în stare bună și de model în toate. La comasație au fost scurtați în avutul lor, și azi toți sunt săraci, căci cei ce posed mai mult așa ziși „gazdele“ satului 3—4 la număr abia au câte 12—14 jughere de pământ al lor, și cu toți trăesc lucrând în parte curților Domnesci din loc. Cu toți aveau patima beției în mare grad la venirea mea aici, consumând pe întrecute cel mai ordinar spirit.

Înainte de acesta cu trei ani probaiu a combate pe încetul consumarea vinarsului, dar' fuseiui huiduit. „Doră numai vinarsul îți da putere, îți alină ostănă“ etc. era răspunsul oamenilor mei. După multe argumente aduse pe încetul și la toate ocaziunile, în ziua de Buna-Vestire a anului 1899 'mi succese

a capacita 40 capi de familie să nu mai bea un an de zile vinars *din sat*. Luară cu toți jurământul cei 40 în mod solemn. Observ că veniseră spre acest scop hotărâți 124 inși, cei 84 însă când vădură că se apropie actul jurământului o luară la sănătoasă.

Ca să nu bea de loc vinars batăr un an nici, unul nu aflaiu dōmne feresce.

Oamenii mei ținură cu totă acuratețta jurământul depus; ceea ce trezi și mulți alții și mai că nu mai dedeau preste beți prin sat, căci departe de alte comune numai foarte rar se mai puteau adăpa de acest venin. Unii tängeau, alții 'mi rugau de ertare de păcate, zicând că se simt cu mult mai bine, acasă e liniște, mălaiul și sarea nu lipsește ca de altă dată etc.

Implinit anul nu mai jurară omenii mei, pe motivul că acum so pot stăpâni și fără jurământ. Partea cea mai mare s'a și stăpânit până azi, alții însă eară au decădut în păcatul de mai înainte.

În decursul anului trecut mereu am combătut vițuul și urmarea fu că toți cei ce în anul 1899 se legaseră a nu bea numai din sat, acum în ziua de anul nou făcuseră legământ a nu bea un an de zile nici un fel de vinars de nicăire.

Ear' cei ce în anul 1899 susțineu că vinarsul e temelie și mănecarea e numai fudulie, se legară și ei a nu mai bea în cărcime și nici în alte localități, numai și numai acasă la ei, — ceea-ce încă după cum observ face foarte mult, căci cum ved jidanul e desperat, omenii mei sunt trezi, ba mărturisesc beutori pasionați că până aci în tota ziua trăgiau câte o litră, acum nici la o săptămână nu au consumat nici 1/2 litră.

Eată că ne putem ajuta și aci când preotul e stăpânit, de voință tare. — Deci voință tare cătră mântuire!

Un preot.

NOUTĂȚI

Consistoriu metropolitan. Sub conducerea Înaltpreasfinției Sale metropolitului consistoriul metropolitan a ținut Marți ședință, pentru rezolvirea afacerilor curente, luând parte la ea asesorii: Dr. Ilarion Pușcariu, arhimandrit și vicariu arhiepiscopesc, Filaret *Musta* arhimandrit (Caransebeș), Augustin *Hamsea* arhimandrit (Arad), Ignatie Ioan Pap, protosinel (Arad), Mihail Popovici, protopresbiter (Orșova), Zaharie Boiu, protopresbiter, asesor cons. archidieceșan (Sibiu), Constantin Gurban protopresbiter (Borș-Ineu), Ioan Lenger senator orașenesc (Brașov) și Leontin Simonescu, secretari metropolitan.

Psaltul d-lui Lazăreanu. Cetind într-o notă din „Gazeta Transilvaniei“ Nrul 16 că și consistorul archidieceșan ar fi aprobat statutele societății *Psaltul*, suntem în pozițiune a arăta, cum-că consistorul nici nu le-a aprobat nici nu le-a desaprobat. Nu le-a aprobat, fiind-că nu s'a cerut aprobarea înainte de a fi fost aprobate de guvern, când consistorul ar fi putut indica scăderile ce le-ar fi observat. Și earăși nu le-a putut desaproba, căci i-s'a cerut aprobarea când erau deja aprobate de guvern. Tot ce consistorul a putut face este: să declare, că fiind statutele aprobate de guvern, aprobarea lor din partea consistorului a devenit superflua. Cea-ce însemnă, că consistorul nu le-a aprobat.

Sinod parochial în Sibiu. Amăsurat dispozițiilor cuprinse în Statutul Organic, Duminecă în 21 Ianuarie v. după terminarea serviciului divin, s'a ținut în parochia *Sibiu-Cetate* sinodul ordinar, despre a cărui decurgere facem un scurt raport în cele următoare:

Sinodul s'a întrunit în una din încăperile seminarului „*Andreian*“, deschis fiind de către președintele ordinar P. O. P. *Ioan Papiu* paroch protopresbiter, prin o vorbire ocașională po rivită la asemenea întruniri și în prezența unui număr de membri destul de corespunzător.

Urmăză raportul oficiului parochial, care se face de către președintele paroch arătându-se în liniamente generale, că evenimentele de o importanță deosebită în anul espiat nu au fost, apoi se espune tabloul datelor statistice despre mișcarea populațiunii în această parochie și în fine se enumeră casurile de nascere, căsătorii și morți.

După întregirea biroului, notariul sinodului ales, C. *Popa*, cetesce raportul general al comitetului către sinod, în care sunt cuprinse momentele mai însemnate și acti-

vitatea comitetului, desvoltată în anul espiat. Raportul în general se ia spre scire.

Lista membrilor sinodului pro 1901 (fiind cetită în biserică) se privește de cetită și se întregesc primindu-se de membri noi domnii. Dr. Atanasie M. Marienescu, jude de tablă în pensiune, Teodor V. Păcățan, redactor la „Telegraful Român“ Ieronim Preda, director la tipografia și librăria archidieceșană, Radu Ardelea, Nicolau Căldărea, Cornel Simu și Valeriu Cârje funcționari la „Albina“.

Urmăză apoi censurarea rațiociniului bisericei pro 1900, care se face prin o comisiune alasă din sinul sinodului. La propunerea referentului comisiunii D. Rațiu rațiociniul purtat în deplină regulă și cu conșiențiositate de episcopul Bența-se aprobă dându-se comitetului și episcopiei parochiale absolutiul.

În fine se statorosește și bugetul anului curent, primindu-se în textul prezentat de comitet.

Terminate fiind cu acestea obiectele puse la ordinea zilei, președintele mulțumesc membrilor prezenți pentru interesul dovedit în afacerile biserice și dorind acestor parochii tot mai multă prosperare și înflorire declară sinodul parochial închis. cp.

Himen. Maria Boian și Nicolae Tatar își vor serba cununia Duminecă în 18 Ianuarie st. v. la 11 ore a. m. în biserica gr-ort. din Sighișoara.

— *Savu Timariu* și *Livia E. Gheaja* își vor serba cununia Duminecă în 4/17 Faur la 3 ore p. m. în biserica gr-ort. rom. din Paloș.

Contra călindariului gregorian. În „Apărarea Națională“ de eri cetim următoarele: „După însași declarațiunea făcută de dl general *Manu* unor deputați, suntem în măsură a afirma cu singuranță, că votarea proiectului de lege relativ la schimbarea Calendarului nostru strămoșesc în cel catolic, va întâmpina în Cameră o vie rezistență. În afară de dl general *Manu*, ale cărui sentimente naționaliste le cunoșcem, se vor mai alia la nevtarea inovațiunii calendaristice, un mare număr de deputați.“

Sfășiați de lupi. Săptămâna trecută locutorul din Szepes-Béla, Iosif Sommer împreună cu fiul său de 14 ani au fost atacați și mâncați de lupi în hotarul dintră Podolagy și Szepes-Béla. A doua zi trecătorii li-au aflat numai scheletele și hainele stărticate.

† Preotul lui Rosetti. Zilele acestea a răposat în mănăstirea Țigănescă bătrânul preot *Nicolae Catihitis*, fost amic al marelui patriot *Costache Rosetti*. Conform ultimei dorințe a lui Rosetti singur preotul Catihitis i-a fost preot slujitoriu la actul înmormântării.

Conștiința Secuiului. Zilele trecute era la tribunalul din Csikszereda pertractare finală în cauza unei crime. Acusatul în firul investigațiunii nega morțiș, dar' la pertractarea finală, când s'a vădut față n față cu crucea, lângă care ardea de ambe laturile câte o lumină, omul și-a mărturisit crima; a spus cum și-a ucis victima, și cum a despoiat-o. La întrebarea președintelui a spus apoi, că în buzunarul jilectei a aflat 200 fl., ear' în straiță un codru de mălaiu și o bucată de slănină. Bani i-a luat la sine, ear' mălaiul l'a mâncat. Dar' slăнина? — Întrăbă președintele. — „Slăнина nu am mâncat-o, căci era zi de Vineri și ar fi fost păcat.“ (1)

Iubileul camerei comerciale din Brașov. Sâmbătă și-a serbat iubileul de 50 ani camera de comerț și industrie din Brașov. În ședința iubilară secretariul Maurițiu Thomas a cetit o disertație despre viața de 50 ani a camerei și s'a hotărât crearea unei fundațiuni de 40.000 corone pentru clădirea casei propriie a camerei. Săra s'a dat banchet la hotel „Europa“, la care dintră membrii români ai camerei au luat parte Teodor Spudera (cofetar) și Vasile Popovici (mășariu), ear' ca oșpeți: Nicolau P. Petrescu (dirigentul filialei „Albina“), Ilie Savu (ca reprezentant al societății meseriașilor români) și Arsenie Vlaicu (ca reprezentant al sodalilor români). În firul toastelor au toastat românește dd. Petrescu și Sava.

Poporația Cernăuțului. Mercuri s'au terminat lucrările de recensământ pentru Cernăuți, din cari rezultă, că la 31 Decembrie 1900 capitala Bucovinei avea 66.544 locuitori + miliția. Față cu rezultatele recensământului din 1890 sporiul populației e 14.547 suflete.

Bal în Beiuș. Am primit invitație la Balul cel' va arangia „Casina română“ din Beiuș la 12 Faur a. c. st. n. „în sala ospetăriei opidane“ de acolo. Prețul de intrare pentru persoană 2 cor., — pentru familie, după plăc. Începutul la 8 1/2 ore sēra.

Universitatea din Glasgow își va serba în Iunie a 45-a aniversare de la înființarea ei. După cum e informat „Apostolul“, universitatea din București încă e invitată la această serbare.

Știri mērunte. În Budapesta 16 juți de Curie sunt bolnavi de influență. — În New-York în urma unei exploziuni întēplate într-o fabrică de cutii de țigări s'a escat un incendiu, care a mistuit două colone de case, două fabrici, trei magazini și numărōse alte case de închiriat. Paguba e 1 1/2 milioane dolari. —

Lucrul bun își face singur drum. Preparatele veterinare ale lui Hotter (vezi inseratul de aci:) Absorbinalul, praful nutritor și fluidul „Training“ se bucură — în urma înflinței lor escelente de o mare căutare în toate cercurile cari se interesează de așa ceva și au fost destinsse prin o mulțime de epistole de recunoștință. Un veterinar scrie despre preparatele lui Hotter că este foarte mulțumit cu succesele acelora și prin prescrierea acelora și-a câștigat mușterii noi. Preparatele veterinare ale lui Hotter se caută și se cer nu numai în interiorul țerei ci și în străinătate se iau în întrebuintare. Putem deci numai recomanda la caz de au lipsă de preparate veterinare — a întrebuinta nu mai preparate de ale lui Hotter prin aceia nu vor avea pagube ci numai mari folose. Deposit principal Farmacia a sf. Iosif în Viena XII/2 Schönbrunnerstrasse 182. Zilnic se trimet pachetele cu poșta.

Din public.*)

Convocare.

Pe baza §. 11 din statute și pe baza concludului direcțiunii din 3 Februarie n. a. c. ne luăm voie a convoca pe P. T. membrii „Reuniunii române de înmormentare din Sibiu“ la

I-a adunare generală ordinară,

care se va ținē Marți, în 30 Ianuarie v. (12 faur) a. c. la orele 11 a. m. în localul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ (Strada Măcelarilor Nr. 5) cu următoarea ordine de zi:

1. Presentarea raportului gen. despre activitatea Reuniunii din 8 Iunie până la 31 Decembrie 1900.
2. Censurarea și aprobarea rațiociniilor pro 1900.
3. Intregirea direcțiunii.
4. Eventualele propuneri.
5. Autenticarea protocolului adunării generale.

Din ședința Direcțiunii „Reuniunii române de înmormentare din Sibiu“, ținută la 3 Faur n. a. c.

Pantaleon Lucuța
director.

Victor Tordășianu
secretar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primesce răspunderea.

Cărți și reviste

„Simulacrul emigrării evreilor din România“, o broșurică de 38 pag. 8° mic formând Nr. 1 din „biblioteca antisemită“ a ziarului „Apărarea Națională“ din București. Costă 20 bani.

„România musicală“, revistă artistică-literară, redactată în București sub direcția lui C. M. Cordoneanu. Nr. 2. dto. 15 Ianuarie st. v. are următorul sumariu: Guiseppe Verdi, de C. M. Cordoneanu. Franz List, Cronică teatrală, Corespondențe etc. Abonamentul (pentru străinătate 14 lei pe an.

„Cultura plantelor de nutreț“, de Dimitrie G. Ionescu, doctor în științele naturale. București, tipografia Gutenberg, str. Dōmnei Nr. 20. O broșură de 110 pagine 8° mare tractând despre: însemnătatea fēnațelor artificiale, erburile de fēnațe, plante prășitoare, buruene de nutreț, trifoiuri, alegerea și încercarea semințelor, facerea seminței, liveți permanente, facerea fēnului și pregătirea nutrețului.

„Cultura fēnațelor de nutreț“ formēză a XVII. carte din „Biblioteca populară a administrațiunii domeniului de Corónă“.

Domni culți

cari intenționează să se ocupe cu agenture de asigurare pot fi aplicați la o asigurare de copii de rangul prim. După instruire și timpul de probă vor fi denumiți stabil cu plată fixă. Oferte în scris sub adresa (câștig curat): „Leichter Verdienst 52762“ să se trimită la administrațiunea fôiei noastre. [11] 1—3

[9] 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de **protopresbiter al tractului Agnita** se deschide prin acesta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Jumătate din venitele ordinari ale parohiei Agnita, căci cealaltă parte compete capelanului protopresbiterial.

2. Venitele din caselle parohiale, din fondul protopresbiterial și din fondul general administrativ, statorite prin cerculariul Preaveneratului Consistoriu archidiececan dtdo. 8 Maiu 1900, Nr. 4803 Plen.

Doritorii de a ocupa acest post sunt îndatorați a-și așterne petițiunile de concurs în termenul suscitât instruite conform prescrișelor Statutului organic și concludelor congresuale la Preaveneratul Consistoriu archidiececan în Sibiiu.

Din ședința comitetului protopresbiterial al tractului Agnita, ținută la 15 Decembre, 1900.

Nicolau Moldovan **Georgiu Borzea**
adm. prot. ca președinte. not. com. prot.

Nr. 18/protop. 1901 [5] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa III. Hașag, protopresbiteratul Mediașului, se escrie prin acesta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch, sunt cele fasonate la còla B. pentru completarea venitelor preoțesci dela stat.

Informațiune își pot lua concurenții dela oficiul protopresbiterial ori dela comitetul parochial.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicele lor instruite conform legilor în vigôre subscrisului oficiu protopresbiterial în termenul sus indicat.

Mediaș, 8 Ianuarie, 1901.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Mediașului în conțelegere cu comitetul parochial.

Romul Mircea
protopop.

Nr. 500/1900 [6] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Caila se escrie prin acesta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate în còla B. pentru întregirea venitelor dela stat, despre cari concurenții își pot lua informațiune dela comitetul parochial ori dela oficiul protopresbiterial.

Suplicele concursuale, instruite conform legei sunt a se înainta în termenul deschis la oficiul protopresbiterial subsemnat.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Bistrița în conțelegere cu comitetul parochial.

Borgo-Bistrița, în 20 Decembre, 1900.

Simion Monda
protopop.

Nr. 515

[7] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Selnițe, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate la còla B. pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat, despre cari concurenții mai de aprôpe 'și pot lua informațiune dela comitetul parochial ori dela oficiul protopresbiterial.

Cei-ce doresc a reflecta la acest post, sê-și subșternă suplicele concursuale instruite în sensul normelor din vigôre subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, și sê se prezenteze înainte de ziua alegerii în vre o Duminecă sau sêrbătore în comună spre a-și arêta desteritatea în chemarea lor.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Cetății de pètră în conțelegere cu comitetul parochial.

Fênațe, la 20 Decembre, 1900.

Teodor Șovrea
adm. protopopesc.

Nr. 850/1900.

[8] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia vacantă de a III-a clasă Uioara-mureșană se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele stabilite de comitetul acestei parohii și cuprinse în còla B. de întregire a venitului preoțesc dela stat.

Informațiuni detaiate despre acesta parochie se pot lua dela comitetul parochial în fața locului și dela oficiul protopresbiterial.

Competenții își vor trimite cererile lor concursuale instruite în regulă la subsemnatul oficiu protopresbiterial și se vor presenta în vre-o Duminecă ori sêrbătore în parochie la biserică ca sê fie cunoscuți din partea poporului.

Oficiul protopresbiterial român gr. or. al Turdei în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Cojocna, 23 Decembre, 1900.

Teodor Ciortea
adm. ppresb.

Nr. 7/1901 prot.

[3] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III Jacul român protopresbiteratul Sighișorei, se publică prin acesta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch, sunt cele fasonate la còla B. pentru completarea dotațiunei preoțesci dela stat, — despre cari concurenții își pot lua informațiune dela comitetul parochial eventual dela oficiul protopresbiterial.

Concurenții au a-și așterne suplicele lor concursuale subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul indicat instruite conform normelor în vigôre, și a se presenta în vre-o Duminecă sau sêrbătore în biserica din acesta parochie spre a-și arêta desteritatea în cele rituali, și a face cunoscință cu poporul.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al tractului Sighișorei, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Sighișóra, 7 Ianuarie 1901.

Dimitrie Moldovan,
protopresbiter.

In *Tipografia și librăria archidiececană, Sibiiu*, au apărut și se află de vëndare:

Geografia

pentru școle civile și superiôre de fete
(originalul aprobat sub Nr. 1240/1898)

și

Istoria universală

pentru școle civile și superiôre de fete
(originalul aprobat sub Nr. 64561/1896)

după

Alexandru Márki.

In românesce de

I. Popovici.

Prețul Geografiei leg. fl. 1.30

„ Istoriei universale leg. „ 1.—

La **Librăria Tipografiei Archidiececane** se află de vëndare:

Ce-î cerul de Camille Flammarion C. 1.50

Din romanul unei vieți, de Stefan

Braborescu „ 1.—

trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Metropolia

Românilor ortodocși din Ungaria și Transilvania

Studiu istoric

despre reînființarea Metropoliei, dimpreună cu o colecțiune de acte.

Din însărcinarea Consistoriului metropolitan de

Dr. H. Pușcariu

archimandrit, vicariu arhiepiscopesc, vice-președinte al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

Prețul: broș. 6 cor., leg. 7-70, 8-20 și 9-50 cor.

Se pôte procura dela

Librăria tipografiei archidiececane
Sibiiu.

Calendariul archidiececaneste cel mai eftin. **40 fileri** plus porto 10 fileri (fără șematism).

La comande mai mari se dă rabatul de 20%. Se pôte procura dela

Librăria Tipografiei archidiececane, Sibiiu.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

$\frac{1}{1}$ Flacon fl. 6. —, $\frac{1}{2}$ Flacon fl. 3.50. delătură tôte umflăturile și depunerile de grăsimi fără sê vateme părului. Întărește nervii atacați și slăbiți, delătură și distruge tôte nodurile în muschi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra aricitei umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturei picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvânt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus escelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a sê folosi la tôte suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alfia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

$\frac{1}{1}$ Cutie cu fl. 2. $\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

HOTTER

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate numărôse nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Sê sê ceară numai preparate de ale lui Hotter și sê nu se primescă altele. Deposit în farmacii și Droguerii.

Deposit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la Dr. Leo Egger & J. Egger Farmacia Palatinului VI Váci körút 17 și la farmacia Iosif Török Bpsta VI Kiraly utca 12.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și muschii până la bătrânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal sê prestece cele mai mari strapații și fugi, sê înțelege după frecare cu fluidul „Training“.

Sê mai folosește cu succes uimitor la tôte urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mâncare și cu acesta prosperarea porcilor, fôrte acomodat în contra orbalțului (brâncă); Nr. II este de a sê întrebuința la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra opririi udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 80—104